

Friluftsrådets årsberetning 2023

Friluftsrådet er paraply for over 80 organisationer, der arbejder med natur, miljø eller friluftsliv.

Friluft
Rådet

Indhold

- side 3**   **Formandens forord: En stærk paraply rustet til fremtiden**
- side 4**   **Friluftsrådets bestyrelse 2023**
- side 7**   **Nu starter arbejdet med et nationalt netværk af stier og ruter**
- side 8**   **Mere end 800 adgangssager sendt til behandling i kommunerne**
- side 9**   **Grøn Scene på Folkemødet kom flot fra start**
- side 10**   **Friluftsliv for børn og unge**
- side 11**   **Nye projekter skal udbrede friluftsliv til børn og unge**
- side 12**   **Lokale friluftsråd skal bringe friluftslivets interesser sammen**
- side 14**   **Gode eksempler på naturindsatser inspirerer**
- side 16**   **Friluftspavilloner skal give flere børn et aktivt udeliv i byens natur**
- side 17**   **Nordfyn budt velkommen i naturpark-fællesskabet**
- side 18**   **Ringkøbing-Skjern og Tønder er Danmarks bedste friluftskommuner**
- side 19**   **Flere skal kende Blå Flag og Badepunkt**
- side 20**   **Øget tendens til projekter, hvor friluftsliv tænkes sammen med bæredygtighed**
- side 21**   **Naturfriske Fællesskaber afsluttet med konference**
- side 22**   **Over 70.000 har deltaget i Nat i Naturen**
- side 23**   **Medlemmer af Friluftsrådet**
- side 24**   **Formænd i de lokale friluftsråd 2023**

Friluftsrådets årsberetning 2023

Udgivet af Friluftsrådet, 2024

Redaktion: Lene Bidstrup

Tekst: Lene Bidstrup, Merlin Christophersen,
Louise Skou Grindsted og Astrid Grunert Rantorp

Layout: www.designfordi.dk

Fotos: Adam Grønne, Sarah Green og Friluftsrådet

En stærk paraply rustet til fremtiden

2023 har været kendetegnet af, at vi er midt i en transitionstid på flere fronter i Friluftsrådet. Vi har i bestyrelsen arbejdet med at udvikle Friluftsrådets nye strategi for 2024-2027. Her har vi taget fat i nogle af de centrale samfundsudfordringer, vi står over for og er nødt til at forholde os til. Det gælder for eksempel i forhold til biodiversitet både til lands og til vands, klimaforandringer og børn og unges trivsel. Derfor har bæredygtighed i friluftslivet fået en mere tydelig plads i strategien, som noget vi må og skal forholde os til.

Vores nye strategi udpeger nogle konkrete temaer, som kommer til at være retningsanvisende i forhold til, hvordan vi udvikler og udbreder friluftslivet både for det organiserede friluftsliv og for den brede befolkning. Hvis Friluftsrådet skal have opbakning til sin sag, så er det vigtigt, at vi er en central og synlig organisation, og at det vi argumenterer for, er noget, der vinder genklang i den brede befolkning, og ikke kun blandt de friluftsudøvere der er medlem af en forening.

Også på lokalt plan er organisationen i udvikling. Vores lokale frivillige er afgørende for, at Friluftsrådet kan være en organisation der er til stede i hele landet og kan påvirke de politiske processer på kommunalt niveau.

Også på lokalt plan er organisationen i udvikling. Vores lokale frivillige er afgørende for, at Friluftsrådet kan være en organisation der er til stede i hele landet og kan på-

virke de politiske processer på kommunalt niveau. Derfor har vi i bestyrelsen stort fokus på at understøtte den nødvendige udvikling, så vi også ruste organisationen mod fremtiden på lokalt niveau. Vi skal kunne tiltrække nye frivillige kræfter og skabe mulighed for, at man kan engagere sig lokalt på flere forskellige måder.

Vi har derfor en ambition om at arbejde mere netværksorienteret på lokalt niveau, så de lokale friluftsråd kan fungere som dynamiske centre for det lokale friluftsliv. Det er et arbejde, som vil stå på i de kommende år, men vi ser allerede gode eksempler på, hvilken værdi udviklingen af de lokale friluftsråd kan skabe.

Politisk set har det været et stille år, men vi ser nu, at der så småt er ved at komme gang i nogle af de natur- og miljøpolitiske tiltag, som har stået lidt stille i det foregående år. Danske Naturstier er for eksempel med en stor bevilling fra Nordea-fonden blevet skudt i gang af Naturstyrelsen, og dermed er vi et skridt nærmere et nationalt netværk af stier og ruter. Det er en kæmpe sejr for Friluftsrådet, at vi har fået skabt politisk opbakning til den vision, og at der er blevet rejst så mange midler til at realisere den. Nu glæder vi os bare med at komme i gang med arbejdet!

På bestyrelsens vegne

Annesofie Bjerre
formand for Friluftsrådet

Friluftsrådets bestyrelse 2023

Annesofie Bjerre

Formand. Indstillet af Det Danske Spejderkorps, Landsforeningen Bifrost, Danske Baptisters Spejderkorps, De grønne pigespejdere, DUI-LEG og VIRKE, Frivilligt Dreng- og Pige-Forbund, FDF og KFUM-Spejderne i Danmark.

Hvad er du særligt optaget af, som medlem af Friluftsrådets bestyrelse?

Jeg er optaget af vores nye strategi, og hvordan vi som organisation kan blive en endnu stærkere partner, når vi skal sikre og udvikle Danmarks natur og danskernes bæredygtige friluftsliv. For at løse dette skal vi både geare os som organisation og være med i beslutninger, projekter og partnerskaber, der arbejder med natur og friluftsliv.

Hvad ser du som friluftslivets største potentialer eller udfordringer lige nu?

Jeg er slet ikke i tvivl om, at friluftslivet er nøglen til at løse rigtig mange af de store samfundsudfordringer vi har. Vores største udfordring lige nu er at gøre opmærksom på dette og sikre, at friluftsliv bliver en integreret del af løsningerne.

Leif Nielsen

Indstillet af Danske Tursejlere og Dansk Sejlunion.

Hvad er du særligt optaget af, som medlem af Friluftsrådets bestyrelse?

Mit største fokus er på gode adgangsforhold for alle til naturen. Det gælder både "den grønne natur" og "den blå natur". I relation til "den blå natur" har jeg specielt haft fokus på Danmarks Havplan samt Danmarks Havstrategi, således vi får en fornuftig balance mellem erhvervsinteresser og de rekreative brugere af "den blå natur".

Hvad ser du som friluftslivets største potentialer eller udfordringer lige nu?

Friluftsrådets struktur omfatter flere kraftcentre: Medlemsorganisationerne, de lokale friluftsråd, bestyrelsen og sekretariatet. Disse kraftcentre skal gennem bedre dialog styrke indsatsen for de rekreative interesser og gerne eksekvere indsatsen på en mere synlig måde.

Lotte Büchert

Indstillet af DGI.

Hvad er du særligt optaget af, som medlem af Friluftsrådets bestyrelse?

Jeg er optaget af, at alle som bor i Danmark og som kommer som turister skal have adgang til vores natur. Det må være et mål for Friluftsrådet, at børn, unge, ældre, dårligt gående, seende og andre med forskellige typer af handicap - jeg mener alle, skal have mulighed for at opleve vores natur. Lige adgang for alle.

Hvad ser du som friluftslivets største potentialer eller udfordringer lige nu?

Et potentiale er, at mange borgere allerede bruger naturen. Den er ligesom blevet genopdaget under COVID-19 og glæden ved at komme ud er stor. En udfordring er, at vi er mange med forskellige interesser, som gerne vil bruge naturen på præcis den måde som passer til vores interesse. Vi skal arbejde bæredygtigt til glæde og gavn for naturen først og fremmest.

René Bokær

Indstillet af Landsforeningen Bifrost.

Hvad er du særligt optaget af, som medlem af Friluftsrådets bestyrelse?

Jeg er optaget af, at det skal være nemt at arrangere børneaktiviteter i de danske offentlige naturområder. Derudover synes jeg, at det er vigtigt, at Friluftsrådets puljer kommer ud og hjælper lokale aktive.

Hvad ser du som friluftslivets største potentialer eller udfordringer lige nu?

Hvordan vi gør friluftsliv mere bæredygtigt.

Helle Stuart

Næstformand. Indstillet af Dansk Kano & Kajak Forbund og Dansk Forening for Rosport.

Hvad er du særligt optaget af, som medlem af Friluftsrådets bestyrelse?

Jeg er især optaget af at få skabt en bæredygtig sammenhæng mellem det nationale niveau og det lokale, og at vi i den forbindelse taler mere 'vi' end 'dem og os'. Drømmen er, at vi får de fleste af vores medlemsorganisationer engageret - også lokalt. Jeg håber også, at vi kan klare os i kampen om de frivillige kræfter.

Hvad ser du som friluftslivets største potentialer eller udfordringer lige nu?

Vores natur er under et gevaldigt pres, ikke mindst vores marine natur. Det skal vi forholde os til. Jeg ser muligheder i en stigende interesse for friluftsliv fra befolkningen generelt. Jeg ser udfordringer i at foreningslivet er presset, og at mange er glade for at være på egen hånd, eller danner fællesskaber på andre måder. Det skal vi som organisation gå ind i og rumme.

Stefan Stürup

Næstformand. Indstillet af Dyrenes Beskyttelse, WWF Verdensnaturfonden, Dansk Ornitologisk Forening og Fugleværnsfonden.

Hvad er du særligt optaget af, som medlem af Friluftsrådets bestyrelse?

Jeg er særligt optaget af at styrke Friluftsrådets organisation lokalt, så vi bliver flere frivillige, får styrket vores lokale netværk og samarbejdet med lokale foreninger og lokale politikere.

Hvad ser du som friluftslivets største potentialer eller udfordringer lige nu?

Der er et stort pres på Danmarks arealer og diskussion om, hvordan det skal bruges. Det er vigtigt, at Friluftsrådet gør sig gældende her, og får bygget friluftsliv og natur i alle - både lokale og nationale - projekter.

Kirsten Skovsby

Indstillet af Danmarks Jægerforbund.

Hvad er du særligt optaget af, som medlem af Friluftsrådets bestyrelse?

At skabe politiske rammer og strategier, forstået som Friluftsrådets holdninger til vigtige emner, så hele organisationen kender og arbejder for at nå de politiske målsætninger. Det kan for eksempel være at sikre plads til mennesker i en sund natur gennem en intelligent adgang.

Hvad ser du som friluftslivets største potentialer eller udfordringer lige nu?

At udnytte mulighederne for indflydelse såvel nationalt som lokalt gennem Friluftsrådets bestyrelse og de lokale friluftsråd, gennem skabelse af netværker hvor interessenter og brugere samles om sagen.

Mads Ellegaard

Indstillet af Naturvejledning Danmark, Natur & Ungdom, Dansk Friluftsliv og Biologiforbundet.

Hvad er du særligt optaget af, som medlem af Friluftsrådets bestyrelse?

At vi som mennesker er en del af naturen, er afhængige af den, påvirker naturen og skal passe på den. Det skal ske på et bæredygtigt grundlag og med et bæredygtigt sigte.

Hvad ser du som friluftslivets største potentialer eller udfordringer lige nu?

De største potentialer for friluftslivet, er de muligheder vi har for at skabe stærkere naturforståelse og samhørighed med naturen, gennem fællesskaber og aktiviteter. De største udfordringer ligger i, at vi gerne vil være med til at skabe en bedre verden, vi vil bare ikke gå på kompromis med vores nuværende muligheder og magelighed.

Thomas Bach

Indstillet af Danmarks Idrætsforbund.

Hvad er du særligt optaget af, som medlem af Friluftsrådets bestyrelse?

At Friluftsrådet fortsat udvikler sig som relevant organisation for såvel vores medlemsorganisationer, vores mange samarbejdspartnere og for at sikre danskerne adgang til gode friluftsoplevelser.

Hvad ser du som friluftslivets største potentialer eller udfordringer lige nu?

Danskerne er aktive og optaget af naturen og friluftslivet, som aldrig før. Friluftsrådet har en afgørende rolle at spille i, at den interesse kan udleves for flest mulige på den bedst mulige måde. Vores medlemsorganisationer er de bedste til at give friluftsoplevelserne den ekstra dimension og sikre at det sker på bæredygtig vis.

Flemming Torp

Indstillet af Landsforeningen Ungdomsringen, Landsforeningen af Ungdomsskoleledere, Ungdomsskoleforeningen, Børne- og Ungdomspædagogernes Landsforbund samt DUI-LEG og VIRKE.

Hvad er du særligt optaget af, som medlem af Friluftsrådets bestyrelse?

Implementeringen af vores nye strategi, som vedtages på den kommende generalforsamling, og at vi sammen med medlemsorganisationerne udvikler og udarbejder handleplaner, så strategien bliver til gavn for bæredygtighed og friluftsliv i Danmark.

Hvad ser du som friluftslivets største potentialer eller udfordringer lige nu?

Potentialet ligger i, at temaerne i den nye strategi omsættes i handling, og at vi formår at bruge udfordringen med oprettelsen af de nye naturnationalparker og oprettelsen af 75.000 Ha urørt skov til gavn for friluftslivet og ikke omvendt.

Hother Hennings

Indstillet af Dansk Forening for Rosport. Valgt som 1. suppleant og indtrådt i bestyrelsen i december 2023.

Hvad er du særligt optaget af, som medlem af Friluftsrådets bestyrelse?

Jeg er særligt optaget af det blå bånd – vores kyster, søer og vandløb, hvor det betyder meget for friluftslivet med god adgang, fri passage og et bedre vandmiljø.

Hvad ser du som friluftslivets største potentialer eller udfordringer lige nu?

Friluftsrådets største potentiale er den voksende interesse for at bruge naturen rekreativt og de store ændringer, der kommer til at ske i vores landskab i de kommende år med skovrejsning og flere vådområder. Den største udfordring er at balancere adgangen til naturen, med et voksende publikumstryk i sårbare naturområder. Det er derfor væsentligt at give danskerne dannelse og grundlag for at forstå naturen, så den benyttes med respekt og ansvar.

Andre valgte til Friluftsrådets bestyrelse 2023

Jens Peter Hansen

Valgt som suppleant, indstillet af Cyklistforbundet.

Anders Grube

Indstillet af Dansk Vandrelaug, valgt til bestyrelsen. Udtrådt i december 2023.

Nu starter arbejdet med et nationalt netværk af stier og ruter

Med 50 mio. kroner i støtte fra Nordea-fonden er projektet "Danmarks Naturstier – en omvej værd" nu klar til at gå i gang. Projektet vil skabe et netværk af stier og ruter i hele Danmark og opfylder Friluftsrådets vision om at give alle bedre muligheder for at komme mere ud i naturen.

De fleste kender Margueritruuten - en særlig smuk rute på de danske veje. Nu får Danmark også et netværk af stier og ruter, som giver nye og bedre muligheder for at komme ud og opleve den danske natur på gåben.

Regeringen satte i 2021 projektet "Danmarks Naturstier - en omvej værd" på finansloven. Nu er den sidste finansiering i form af 50 millioner kroner i støtte fra Nordea-fonden på plads, og arbejdet er dermed for alvor klar til at gå i gang. Udover støtten fra Nordea-fonden har Miljøministeriet afsat 50 millioner kroner, og Friluftsrådet bidrager med en pulje på op til 30 millioner kroner.

"Friluftsrådet har ønsket sig et projekt som dette i mange år. Vi vil gerne give befolkningen bedre muligheder for at opleve naturen, og vi kan se, at afmærkede vandreruter som for eksempel Camønoen og Skjoldungestien gør, at flere kommer ud. Derfor er vi rigtig glade for, at vi med støtten fra Nordea-fonden nu kan komme i gang med arbejdet," siger Winni Grosbøll, direktør i Friluftsrådet.

Danmarks Naturstier er et samarbejde mellem Naturstyrelsen, Friluftsrådet og Kommunernes Landsforening, og målet er at gøre naturen mere tilgængelig på tværs af både offentlige og private arealer.

Det skal være nemt at finde en rute

En ting er selve ruterne, en anden vigtig del af projektet er formidlingen af dem.

"En barriere for at komme ud er ofte, at for mange kan det være svært at finde information om, hvad der er af ruter rundt om i landet. Ambitionen i Danmarks Naturstier er, at det skal være lige så nemt at finde en tur ud i naturen, som det er at finde en rejse på Rejseplanen," siger Winni Grosbøll.

Det centrale omdrejningspunkt for formidlingen af "Danmarks Naturstier" bliver udinaturen.dk.

Platformen, der i dag indeholder data om ruter, friluftsfaciliteter mv., bliver udviklet, så man nemt kan klikke ind

og finde en rute tæt på, hvor man bor, eller i nærheden af det sted i Danmark, man er på ferie og ønsker sig at finde en smuk gåtur i naturen.

Derudover vil der blive afmærket cirka 15.000 kilometer udvalgte ruter samt opsat omkring 1.000 infotavler og -skilte.

I første omgang for vandrere, men:

Danmarks Naturstier er i første omgang tiltænkt de mange, der godt kan lide at vandre, men Friluftsrådet vil gerne mere end det:

"Vi skal undervejs i projektet drøfte, om netværket kan give nye muligheder for cyklende og ridende også. I Friluftsrådet ser vi gerne, at dette er et første skridt på vej mod en samlet friluftsplattform, der på sigt giver danskerne et samlet overblik over muligheder for vandring, cykling, ridning og andre friluftsaftiviteter som f.eks. kano og kajak," siger Winni Grosbøll.

DANMARKS NATURSTIER

- Projektet er et samarbejde mellem Naturstyrelsen, Friluftsrådet og Kommunernes Landsforening
- Danmarks eksisterende rekreative og naturnære stier og ruter forbindes i et nationalt netværk
- Der bliver anlagt nye stier og ruter
- udinaturen.dk udvikles, så det er nemt at finde al information om ruterne
- Der skal udvikles kvalitetsstandarder, som ruter etableres, vedligeholdes og formidles efter
- Cirka 15.000 km ruter bliver afmærket, og cirka 1.000 infoskilte og -tavler bliver sat op ude i naturen

Mere end 800 adgangssager sendt til behandling i kommunerne

Projektet er i løbet af 2023 for alvor kommet tættere på projektets mål om at indsende 1.000 adgangssager til kommunerne. Der er øjensynligt stadig mange mennesker der i naturen bliver mødt af forskellige barrierer for deres færdsel. Derfor er der igen i 2023 blevet registreret mange nye sager. 80 procent af sagerne handler om skiltning.

Friluftsrådet arbejder gennem projektet på at styrke sagsbehandlingen hos kommunerne, for eksempel ved at være i dialog med sagsbehandlerne om gældende regler. Erfaringen viser, at mange af barriererne bliver opsat på grund af oplevede gener fra lodsejerens side, så Friluftsrådet har også haft et særskilt fokus på at øge formidlingen af reglerne

for at færdes i naturen, og hvad der er god opførsel i naturen.

Projektet har fortsat en stor opmærksomhed med mange medieomtaler og stor interesse, når projektet bliver præsenteret ved forskellige arrangementer.

Fakta om Gå ny veje

Der er i Danmark tusindvis af ulovlige skilte, bomme, hegn, kæder og låger, som forhindrer danskernes adgang til naturen. Friluftsrådet vil gennem projektet "Gå nye veje" oplyse om reglerne og bidrage til at nedbringe antallet af ulovlige barrierer.

På gaanyeveje.dk kan alle registrere de barrierer, de møder på deres vej i naturen - skilte, bomme, låger, kæder eller andet. Friluftsrådet behandler registreringerne og indsender de relevante sager til vurdering hos de kommunale myndigheder. Projektet er støttet af Udlohningsmidler til Friluftsliv.

Læs mere på gaanyeveje.dk

STATUS I GÅ NYE VEJE

1066 modtagne sager
828 indsendt til myndighed
193 barrierer fjernet
81 afvist af myndighed
554 afventer svar fra kommunerne

Grøn Scene på Folkemødet kom flot fra start

Friluftsrådet åbnede for første gang Grøn Scene på Folkemødet, som skal sætte fokus på menneskets brug af og forhold til naturen. Modtagelsen var varm og opbakningen fra gæster og deltagere var stor.

Børn til naturorienteringsløb, morgenløb, debatter om mere natur og skov, modeshow med genbrugstøj, bioblitz for de mindste børn, sanketur, smagsprøver på vildtkød, åbning af mountainbikespor, vandretur med arkæologen til helleristninger, fokus på børn og unges trivsel, kåring af Danmarks bedste friluftskommuner og meget mere. Medlemsorganisationer og samarbejdspartnere sikrede, at vi kom vidt omkring på Grøn Scenes første år på Folkemødet, og opbakningen fra publikum var stor.

Det var på forhånd svært at vide, hvad der kunne forventes af første år med et projekt som Grøn Scene på Folkemødet. Grøn Scene ligger i et unikt naturområde ved Kampeløkken, en sidegade til den travle Havnegade, og da det var et område, som ikke før er blevet brugt i forbindelse med Folkemødet, var det spændende at se, om folkemødegæsterne ville finde op til scenen. Men det viste sig ikke at være noget problem, siger Winni Grosbøll, direktør i Friluftsrådet:

God opbakning fra medarrangører og publikum

"Vi havde med hjælp fra vores medlemsorganisationer og andre grønne aktører fået planlagt et godt program med noget for enhver smag, og vi oplevede, at der konstant var liv i området, god debat mellem både pannedeltagere og besøgende. Der var mellem 20 og 120 deltagere til alle arrangementer, og vi har fået utrolig mange positive tilkendegivelser fra både deltagere og medarrangører. Så man må sige, at vi kom godt fra start," siger Winni Grosbøll.

Begejstringen deler Jesper Brixen, politisk konsulent i Danmarks Jægerforbund, der bidrog med flere aktiviteter og debatter på Grøn Scene:

"For Danmarks Jægerforbund var Folkemødet i år en stor succes, og Grøn Scene var en stor del af grunden. Det var væsentlig nemmere for os at lave arrangementer i setup'et på Grøn Scene, og Friluftsrådet var supergode til at hjælpe og styre det hele. En anden stor gevinst ved Grøn Scene var, at vi mødte flere medlemsorganisationer fra Friluftsrådet, og at vi lærte medarbejderne i Friluftsrådet bedre at kende," siger Jesper Brixen.

Grønt område med masser af potentiale

Grøn Scene er mere et område end en scene. Så ud over en scene til debatter er der også en walk'n'talk-sti, en terrasse øverst på området med udsigt over Østersøen, træer med hængekøjer og masser af strandstole, som gæsterne kunne tage med rundt i området, når de trængte til en rolig pause i det grønne. Programmet bestod af både debatter og aktiviteter på området, som Friluftsrådets medlemsorganisationer og samarbejdspartnere stod for at planlægge og eksekvere. Og tilbagemeldingen fra de deltagende har været positiv.

"Vi har gjort os en masse erfaringer fra dette års Folkemøde, som vi tager med videre, og der blev lagt trædesten til spændende, fremtidige samarbejder. Generelt kan vi konkludere, at konceptet fungerede rigtig godt. Der er småting, der kan finjusteres, men ellers glæder vi os bare til at videreudvikle området sammen med vores medlemmer og samarbejdspartnere," siger Winni Grosbøll.

Friluftsliv for børn og unge

Friluftsrådet arbejder for, at alle børn og unge skal have et aktivt liv i og med naturen. Vi giver de kommende generationer en grøn barndom, vi styrker børn og unges trivsel, motivation og bæredygtige adfærd.

Alt for mange børn har ikke et stærkt forhold til naturen i dag. De tilbringer mindre tid derude, de har færre naturoplevelser og deres kendskab til naturen er faldende. For eksempel har hvert tredje barn ikke klatret højt i træer, under halvdelen har prøvet at bygge en hule i naturen, og hvert tredje barn har ikke smagt på naturen. Endelig er andelen af børn og unge, der mistrives stigende og stærkt bekymrende.

Friluftsrådet arbejder strategisk med, hvordan vi kan komme de nævnte udfordringer til livs, blandt andet gennem forskellige projekter og programmer, der alle underbygger arbejdet med viden, erfaring, formidling og konkrete handlinger.

Grøn Skole

Grøn Skole er Friluftsrådets undervisningsprogram for uddannelse i bæredygtig udvikling med natur, miljø og udeliv som centrale omdrejningspunkter. I 2023 havde Grøn Skole 284 medlemsskoler, og 128 af dem modtog det grønne flag – heraf 106 til folkeskoler og 22 til gymnasier. Gennem samarbejder med forskellige aktører inspirerer og hjælper programmet skolerne med at

skabe klima- og bæredygtighedstiltag på skolerne.

I marts var Friluftsrådet igen medarrangør af naturfagskonferencen Big Bang, hvor vi i forlængelse af indsatsen med Grøn Skole leverede oplæg og workshops under de to overskrifter Naturfag i naturen og Bæredygtighed i undervisningen.

I november var Grøn Skole igen partner på Verdenstimen, som ledes af Verden Bedste Nyheder, som blev markeret på Københavns Rådhus, hvor elever fra Grøn Skole-programmet præsenterede grønne tiltag.

Naturens Uge

Friluftsrådet og Danmarks Naturfredningsforening afholdt endnu en gang Naturens Uge i uge 36. Naturens Uge er de årlige mærkedage for natur- og friluftsoplevelser, og i 2023 var temaet Under overfladen. Krabbefangst, kajak-sejlads, fisketur og snorkelsvømning var nogle af de aktiviteter, som naturinteresserede kunne prøve til de mere end 300 lokale arrangementer, der blev afholdt i forbindelse med Naturens Uge.

I alt var mere end 170.000 deltagere ude og få natur- og friluftsoplevelser i skoler, dagtilbud, foreninger eller sammen med familien.

Det Cirkulære Plastiklab

Friluftsrådet og Frederiksborg Gymnasium lavede i 2023 temadagskonceptet "Det Cirkulære Plastiklab" om genbrug og genanvendelse af plastik. Der blev afholdt otte temadage for gymnasieklasser i efteråret 2023, og i starten af 2024 blev der afholdt to temadage for undervisere, der klædte dem på til selv at lave forløbet på deres egen skole. Projektet er lavet i samarbejde med tre grønne aktører Strandet, New Loop og Plastic Change, der alle arbejder med genbrug og genanvendelse af plastik på forskellige måder. Temadagene blev gjort mulige med støtte fra Region Hovedstaden.

Flere Grønne Spirer arbejder med bæredygtighed

Siden 2006 har Friluftsrådet gennem programmet Grønne Spirer uddelt Grønne Flag til børnehaver, vuggestuer og dagplejere, der viser at både børn og voksne er kommet tættere på naturen i deres hverdag. I 2022 kom der et nyt bæredygtighedsflag til. Og i 2023 har hele 64 børneinstitutioner i Danmark og en enkelt i Sydslesvig hejst bæredygtighedsflaget, der viser, at her arbejdes pædagogisk med biodiversitet og FN's Verdensmål for en bæredygtig udvikling. Det er en stigning på godt 16 procent på et år. I alt har 307 børneinstitutioner hejst et grønt flag i 2023. Godt 1.000 vuggestuer, børnehaver og dagplejegrupper er medlemmer af Grønne Spirer. Det er cirka 20 procent af landets børneinstitutioner. Grønne Spirer tilbyder ca. 40 årlige kurser og seminarer samt naturpædagogiske materialer til sine medlemmer.

Grønne Spirers medlemsinstitutioner sætter tusindvis af grønne og bæredygtige tiltag i værk rundt om i hele landet.

Børn fra Gladsaxe Skovbørnehave hejser Grønne Spirers Bæredygtighedsflag sammen med Gladsaxes borgmester Trine Græse (S). Foto: Gladsaxe Kommune

Nye projekter skal udbrede friluftsliv til børn og unge

Oplevelsesunivers skal styrke børns naturdannelse

Experimentarium vil i samarbejde med Danmarks Naturfredningsforening og Friluftsrådet udvikle et nyt landsdækkende oplevelsesunivers, der skal styrke 3-6-årige børns lyst til at opleve og beskytte naturen. Nordea-fonden har støttet projektet "Venner med Naturen" med 15,4 millioner kroner, og det inkluderer blandt andet en interaktiv udstilling på Experimentarium og på landets biblioteker samt lokalt forankrede aktiviteter. Friluftsrådet bidrager med at udvikle de pædagogiske tilbud og aktiviteter på landets biblioteker. Det forventes lanceret i 2025.

Nyt projekt skal introducere unge til friluftsliv

Friluftsrådet har fået 1,5 millioner kroner af Spar Nord Fonden til projektet Ungefællesskaber i friluftslivet i samarbejde med Efterskoleforeningen, Ungdomsskoleforeningen og Ungdomsringen samt en række friluftforeninger. Projektet løber frem til udgangen af 2026.

Med initiativet vil Friluftsrådet og foreningerne over de kommende tre år introducere mindst 150 unge til friluftslivet i Danmark, og samtidig opbygge varige netværk og samarbejder mellem lokale foreninger og efterskoler, ungdomsskoler og klubber.

Lokale friluftsråd skal bringe friluftslivets interesser sammen

De lokale friluftsråd er på vej mod at blive mere netværksorienterede, som led i at styrke den lokalpolitiske tilstedeværelse. Det betyder, at de blandt andet skal være mere opsøgende over for andre foreninger og facilitere lokale samarbejder om at fremme friluftslivet.

De lokale friluftsråd skal i fremtiden arbejde mere som netværksorganisationer. Det indebærer et opgør med den hierarkiske struktur, nye mødeformer og roller for de frivillige. Organisationen skal løsnes op og de frivillige skal være opsøgende, skabe samarbejder og være det naturlige centrum for det friluftspolitiske arbejde i kommunerne.

"Der er et stort potentiale i, at vores lokale friluftsråd fungerer som stærke lokale netværk for friluftsliv og friluftspolitik. På den måde styrker vi Friluftsrådets lokale stemme og giver plads til, at flere kan engagere sig på forskellige måder. Vi ser allerede rigtigt gode eksempler på, hvordan det kan skabe stor værdi for medlemsorganisationerne og sikre lokal indflydelse," siger Annesofie Bjerre, formand i Friluftsrådet.

Det betyder, at de lokale frivillige i højere grad skal klædes på til at være opsøgende over for andre foreninger, at facilitere netværk i kommunerne og at formidle viden om friluftspolitik. Det betyder også, at der skal være en mere åben og inkluderende kultur i forhold til, hvordan man diskuterer og taler til hinanden, og at der fokuseres på de steder, hvor der er enighed, og hvor fællesskabet kan flytte noget.

En kop kaffe som arbejdsværktøj

Niels Stamp har de sidste 10 år været aktiv i Friluftsrådet Sydvestjylland. Han er optaget af at skabe nye stier og opholdssteder i naturen, og måden han gør det på, er et godt eksempel på, hvordan de lokale friluftsråd kan arbejde netværksorienteret.

Han deltager blandt andet til møder i Det Grønne Råd og det lokale vandråd i Tønder Kommune, hvor der er mange sager og interesser på spil. Derfor samler Niels Stamp lokale foreninger i området over en kop kaffe for at få input til, hvad han skal sætte fokus på til møderne.

"I Friluftsrådet får jeg et netværk, hvor jeg kan være med til at påvirke politikerne i min kommune. I Det Grønne Råd prøver jeg at sikre, at alle har en stemme, og at vi får mest mulig adgang til naturen. Det er ikke altid, at kommunen har den samme dagsorden som os, men vi finder en løsning. Vi giver lidt og tager lidt, sådan er diplomatiets kunst," forklarer Niels, der repræsenterer DGI.

De lokale friluftsråd er på vej mod blive mere netværksorienterede, som led i den nye struktur. Det betyder, at de blandt andet skal være mere opsøgende over for andre foreninger og kunne facilitere lokale samarbejder om at fremme friluftslivet.

Kontakt til fonde gav nye muligheder

I Friluftsrådet Storstrøm har John Knudsen, der er medlem af Dansk Forening for Rosport, fået et stort netværk og en ny viden, som gør ham til en vigtig spiller for det lokale friluftsliv.

Her har han og bestyrelsen blandt andet gode erfaringer med at være proaktiv og gå i dialog med Den Danske Naturfond, Aage V. Jensens Naturfond og Hempel Fonden, der opkøber natur i området.

"Fondene i vores område har en ret stor velvilje til at tænke i rekreative muligheder. De ved som regel, hvad vi står for, og ellers kommer vi med forslag til, hvordan friluftsliv og natur kan gå hånd i hånd. Vi har for eksempel foreslået en fond at etablere en gangbro i et sumpområde," siger John Knudsen.

Lokal interessevaretagelse giver stor værdi

Med 20 bestyrelsesaktive medlemmer er Danmarks Jægerforbund en af de organisationer med flest repræsentanter i landets 23 lokale friluftsråd.

"Vi varetager vores interesser på alle niveauer i Friluftsrådet, men faktisk er det fra de lokale friluftsråd, vi oplever den største gevinst. Vi er med i lokale friluftsp projekter og arbejder for vores interesser over for kommunerne", siger Jesper Brixen, politisk konsulent i Danmarks Jægerforbund.

Halvdelen af Friluftsrådets medlemsorganisationer bruger Friluftsrådet til at søge indflydelse på lokalt niveau. Ud over Danmarks Jægerforbund, er Naturvejledning Danmark, Det Danske Spejderkorps, Dansk Islandshesteforening og Dansk Ornitologisk Forening de organisationer, der har flest repræsentanter i de lokale friluftsråd.

"Vores organisation får et omfattende personligt netværk mellem ildsjæle fra forskellige medlemsorganisationer, og det gør vores lokale interessevaretagelse endnu mere robust. Det er altid godt at have mange venner, når vi søger indflydelse, forklarer Jesper Brixen.

Alle organisationer, som arbejder med natur og friluftsliv kan få indflydelse i de lokale friluftsråd ved årsmøder, i temagrupper og andre arrangementer. For at blive repræsenteret i Friluftsrådets lokale bestyrelser, skal din organisation være medlem af Friluftsrådet.

Gode eksempler på naturindsatser inspirerer

Hvordan kombinerer man naturindsatser med friluftsliv? Det var et af de spørgsmål, som to af Friluftsrådets politiske udvalg havde sat sig for at undersøge på en ekskursion til to af Naturstyrelsens arealer i Nordsjælland.

I november tog Friluftsrådets Udvalg for Natur og Friluftsliv samt Adgangspolitisk Udvalg på ekskursion til Nordsjælland for at se to gode eksempler på, hvordan indsatser for at skabe ny og rigere natur kan tænkes sammen med mulighederne for at dyrke friluftsliv.

På turen deltog blandt andet repræsentanter for ni forskellige medlemsorganisationer, Naturstyrelsen og lokale brugere. Udvalgene fik først indsigt i genopretningen af Søborg Sø, der om få år vil blive Nordsjællands fjerde største sø. Et kæmpe projekt, der omfatter et areal på 600 hektar, som ved projektets start var fordelt blandt over 60 lodsejere. Her hørte deltagerne blandt andet om den omfattende dialogproces, og hvordan man vil skabe

plads til nye muligheder for friluftsliv og naturoplevelser for de lokale borgere og samtidig give naturen bedre kår.

Udvalgene besøgte også Hellebæk Kohave, hvor der i en årrække har været aktivt friluftsliv i et område med græssende dyr. Området er desuden udpeget til at indgå i den kommende Naturnationalpark Hellebæk Skov og Teglstrup Hegn. Her fik deltagerne blandt andet indsigt i Naturstyrelsens arbejde med at forvalte området, og lokale friluftsfolk fortalte om deres erfaringer med at færdes i indhegninger med græssende kvæg.

Der blev også udvekslet gode råd og ideer til, hvordan man kan gøre områderne tilgængelige og trygge for langt de fleste at færdes i, men der var også plads til at lufte bekymringer omkring foreningers ansvar, færdsel med hunde, heste og børn, samt mulighederne for at afholde stævner og andre større arrangementer.

Det var tydeligt, at der begge steder var stor villighed til at finde konstruktive løsninger både hos Naturstyrelsen og hos de lokale friluftsfolk. Det vidner om, at man på lokalt niveau kan få ret meget til at lykkes, hvis bare man er indstillet på at lytte til hinanden og finde de gode kompromisser.

Gode eksempler på naturindsatser inspirerer – fortsat

Andre politiske nedslag

Havplan og havstrategi

I juni 2023 blev der indgået en politisk aftale om Danmarks nye havplan. Aftalen indebærer blandt andet, at ca. 30 procent af havarealet skal udlægges til beskyttet natur, mens otte procent skal være strengt beskyttet natur i 2028 og ti procent i 2030. På nuværende tidspunkt er fire procent af arealet udlagt til strengt beskyttet natur. Senere på året blev indsatsprogrammet, der udgør tredje fase af Danmarks Havstrategi II, hvori de beskyttede og strengt beskyttede områder udpeges, sendt i høring. Friluftsrådet er tilfreds med, at der lægges op til en forvaltning af de beskyttede områder, som er meget lidt restriktiv over for friluftsliv.

Anbefalinger til beskyttet og strengt beskyttet natur

Friluftsrådet var i november 2023 inviteret til at holde et oplæg til Biodiversitetsrådets konference om anbefalinger til en ny biodiversitetslov, som kan vende mange års tilbagegang i biodiversitet til fremgang. Friluftsrådet kom blandt andet med input til anbefalingerne om beskyttet og strengt beskyttet natur. Biodiversitetsrådet mener generelt, at meget friluftsliv kan forenes med biodiversitetsbeskyttelse – men der er også markante undtagelser. Friluftsrådet fremførte blandt andet, at der i både almindelig beskyttet natur og i strengt beskyttet natur bør være offentlig adgang og mulighed for et rigt friluftsliv under hensyn til naturen. Eventuelle begrænsninger i friluftsliv bør være baseret på konkrete faglige vurderinger af naturpåvirkningen i hvert enkelt område.

Udpeging af urørt skov

Naturstyrelsen sendte udpegingen af yderligere 7.700 hektar urørt skov på statens arealer i høring i december 2023. Friluftsrådet lægger i høringssvaret vægt på, at den fremtidige forvaltning af områderne sker med et dobbelt formål om at tilgodese både natur og friluftsliv, og at det er muligt at vedligeholde og opføre friluftsfaciliteter, som hidtil.

Arbejdet med naturnationalparker fortsætter

Efter et år, hvor arbejdet med at etablere naturnationalparker i Danmark har ligget mere eller mindre stille, har Miljøministeriet nu sat strøm til arbejdet igen. Det møder opbakning i Friluftsrådet, som samtidig lægger vægt på, at der gennem dialog med lokale organisationer og borgere findes konkrete løsninger, der tilgodeser et fortsat rigt friluftsliv i områderne. Nu skal der nedsættes lokale bestyrelser for alle de 15 naturnationalparker.

Friluftspavilloner skal give flere børn et aktivt udeliv i byens natur

Danske børn og unge har i dag et meget sparsomt forhold til naturen. Det gælder særligt i de store byer. Nu vil Friluftsrådet og Danmarks Idrætsforbund med støtte fra Nordea-fonden skabe flere mødesteder for aktiviteter med børn og unge i den bynære natur.

Gennem det nye projekt Friluftspavilloner ønsker Friluftsrådet og Danmarks Idrætsforbund (DIF) at give flere børn og unge et aktivt udeliv med gode naturoplevelser. Med støtte på 8,4 millioner kroner fra Nordea-fonden vil de to organisationer over de kommende fire år udvikle, bygge og teste såkaldte friluftspavilloner som udgangspunkt for friluftsskaktiviteter med børn og unge i fem byer rundt om i landet.

"Vi ved, hvor stor en forskel det gør for børn og unge, når de kommer ud og bevæger sig i naturen. De bliver glade og sunde, og særligt det at indgå i fællesskaber i naturen bidrager til øget trivsel og velvære. Samtidig ved vi, at jo kortere benene er, jo kortere skal afstandene være. Derfor er vi glade for, at Nordea-fonden vil hjælpe os med at bringe friluftsoplevelser tættere på børn og unge."

Forskellige typer skal afprøves

Friluftspavillonerne skal være mødesteder for friluftsskaktiviteter, både til lands og til vands, og de skal få flere børn og unge til at bruge byens natur både i fritidslivet og i institutionslivet. Konceptet for friluftspavillonerne er ikke færdigt, men udvikles i projektet.

Kolding, Høje Taastrup, Aalborg, Roskilde og Holbæk er udvalgt som fyrtårnskommuner, som skal udvikle og afprøve de første friluftspavilloner. I udvælgelsen af fyrtårnskommuner har det været vigtigt, at der er forskellighed i både målgruppe og tilgang.

"En stor del af formålet med indsatsen er at få så meget viden som muligt, der kan samles op og benyttes af andre kommuner og bygherrer for fremtiden. Derfor er vi glade for både at have projekter i det grønne og i den blå bynatur, og med en bred gruppe af interessenter inde over," siger Per Nylykke, der er souschef i DIF Public Affairs.

Friluftspavillonerne skal stå færdige senest i sommeren 2026. Samtidig inddrages flere af de andre interessenter med ind i en følgegruppe, så erfaringerne kommer ud at leve fra start.

Fakta om friluftspavilloner

Projektet løber fire år og dækker friluftspavilloner i fem byer.

Pavillonerne skal ligge centralt og tilgængelige for både beboere og for institutions- og fritidsliv.

Nordea-fonden støtter med samlet 8,4 millioner i projektperioden.

Formålet er at samle viden om, hvordan faciliteter og mødesteder kan give flere børn og unge i alderen 6-15 år lyst til at bruge naturen i byerne.

Projektet har et særligt fokus på bæredygtigt byggeri og inddragelse og medbestemmelse blandt børn og unge i hele processen.

Nordfyn budt velkommen i naturpark-fællesskabet

Danske Naturparker har i 2023 kunnet byde velkommen til Nordfyns Kommune, som har fået en pilotnaturpark. Mærkningen gør en stor forskel for kommunernes arbejde, konstaterer både nye og gamle naturparker.

Der er fortsat god interesse for Danske Naturparker som mærkningsordning for naturområder af særlig regional betydning. I 2023 er Nordfyns Kommune blevet budt velkommen som pilotnaturpark. At blive optaget i Danske Naturparker hænger sammen med kommunens ambition om at blive Danmarks førende friluftskommune og realiseringen af kommunens friluftsstrategi.

"Som formand for Teknik og Miljøudvalget er jeg meget glad for, at vi nu formelt kan sige, at vi har en pilotnaturpark

inden for Nordfyns Kommunes grænser. Det er imponerende med den flotte og positive lodsejeropbakning, som det har været tilfældet. Det vidner for mig om, at vi på Nordfyn gerne vil stå sammen om vores natur og oplevelserne i den på en respektfuld måde. Jeg ser meget frem til den videre proces, og at vi kan arbejde for den nordfynske natur med en solid indsats", sagde Anders Thingholm, formand for Teknik og Miljøudvalget i Nordfyns Kommune, da naturparken blev optaget.

Pilotnaturparken skal sætte fokus på den nordfynske kyst og kystens natur. Det nordfynske område er præget af mange inddæmmede områder, og det har betydning for naturen og livet langs kysten i dag. Pilotnaturparken kommer blandt andet til at omfatte naturområderne Enebærødde, Fuglsang og Nørreby Hals, men også Bogense by, som er Fyns mindste købstad.

Mærkning gør en forskel

Derudover har Flynder Sø-Sønder Lem Vig i Skive Kommune i 2023 gået fra at være pilotnaturpark til at være naturpark. Det er dog i første omgang kun området omkring Flyndersø, der er godkendt, men kommunen arbejder på at koble det sammen med Sønder Lem Vig inden for to år.

I Naturpark Randers Fjord kan man også fortsætte det gode arbejde efter at være blevet genmærket som dansk naturpark. Siden naturparken blev optaget i Danske Naturparker i 2018 har naturparken skabt et stærkt fundament med engagerede frivillige, aktive foreninger og god dialog med lodsejere og flere gode projekter.

Naturparker får egne skilte

Danske Naturparker har i flere år ønsket sig deres helt egne skilte svarende til nationalparksiltet, som man møder, når man kører ind/ud af nationalparkerne. Nu har Friluftsrådet og de kommuner, der har en naturpark eller pilotnaturpark, fået tilladelse af Vejdirektoratet til at sætte skilte op ved indfaldsveje mod de enkelte parker.

Ringkøbing-Skjern og Tønder er Danmarks bedste friluftskommuner

Hvilke kommuner har de bedste forudsætninger for friluftsliv og gør den største indsats for at fremme det? Det har Friluftsrådet afdækket i en ny rapport. Her går titlen som Danmarks bedste friluftskommune til Ringkøbing-Skjern og Tønder Kommuner, der deler førstepladsen.

Er du vild med at komme ud i naturen og dyrke friluftsliv? Så burde du måske overveje at bosætte dig i Ringkøbing-Skjern eller Tønder Kommuner. En ny rapport fra Friluftsrådet konkluderer, at det er de to kommuner i Danmark, der scorer højest i en analyse af, hvilke kommuner der har de bedste forudsætninger for friluftsliv og som gør den største indsats for at fremme det.

Analysen tager udgangspunkt i data indenfor 12 forskellige faktorer, der har betydning for friluftslivet. Kommunernes forudsætninger for friluftsliv er vurderet på baggrund af geografiske faktorer som naturareal og kystlinje. Kommunernes indsats er vurderet på baggrund af antallet af friluftsfaciliteter og kilometer ruter til vandring, cykling, ridning, sejlsads og andre friluftaktiviteter, samt hvor mange natur- og friluftsmærkninger kommunerne har, for eksempel i forhold til Blå Flag, Grøn Skole, Danske Naturparker eller UNESCO Geoparker.

Ringkøbing-Skjern og Tønder er bedst til friluftsliv

Analysen "Danmarks bedste friluftskommuner" sammenligner kommunerne på baggrund af objektive og offentligt tilgængelige data. Og her scorer Ringkøbing-Skjern Kommune og Tønder Kommune højest af alle landets 98 kommuner.

"I Tønder Kommune er vi meget, meget glade for at dele førstepladsen sammen med Ringkøbing-Skjern. Men vi synes faktisk også – i al beskedenhed – at vi har rigtig meget at byde på her i vores kommune. Med Tøndermarsken, Vesterhavet og Rømø har vi for eksempel noget helt unik natur med nogle helt enestående muligheder for friluftsliv, som hvert år bliver besøgt af rigtig mange turister fra både ind- og udland. Vi arbejder løbende på at lave nye faciliteter, som gør det endnu bedre at tage på cykel-, vandre- eller rideture i Tønder Kommune, så der bliver endnu flere muligheder for dem der besøger vores område", fortæller Tønder Kommunes borgmester, Jørgen Popp Petersen.

"Vi kalder os Naturens Rige og er stolte af vores vestjyske natur med hav, fjord, å, eng, hede og højt til himlen. Vi ved, at mange værdsætter de særlige stemninger og landskaber, der findes i kommunen, og blandt andet gennem Naturens Rige app'en og guidede vandreture gør vi en indsats for at sikre, at både borgere og besøgende kan finde ud i naturen og få nogle gode friluftsoplevelser, siger borgmester i Ringkøbing-Skjern Kommune, Hans Østergaard.

Flere faciliteter og ruter til friluftsliv

Det er anden gang Friluftsrådet laver opgørelsen "Danmarks bedste friluftskommuner". I den første, der blev lavet i 2021, var det Ringkøbing-Skjern Kommune alene, der løb med sejren. Der er særligt sket en udvikling i antallet af indberettede faciliteter til friluftsliv – for eksempel sheltere, madpakkehuse, fugletårne osv. – og i omfanget af ruter til friluftsliv. Det er kommunernes eget ansvar at indberette faciliteter og ruter til GeoDanmark, som dele af analysens data er fra.

Det er hensigten, at undersøgelsen Danmarks Bedste Friluftskommune bliver gentaget hvert andet år.

Her er de bedste friluftskommuner

Ringkøbing-Skjern Kommune og Tønder Kommune (36 point)

Frederikshavn Kommune og Varde Kommune (35 point)

Mariagerfjord Kommune, Vordingborg Kommune og Aabenraa Kommune (34 point)

Bornholms Regionskommune, Jammerbugt Kommune og Vejle Kommune (33 point)

Flere skal kende Blå Flag og Badepunkt

Blå Flag og Badepunkt er Friluftsrådets mærkningsordninger, der på forskellig vis signalerer badesteder med særlige kvaliteter. De senere år har Friluftsrådet oplevet udfordringer med kendskabet til værdien af især Blå Flag, hvorfor de første skridt til en brandingstrategi i 2023 blev igangsat.

Den internationale Blå Flag-ordning har i 35 år været en del af Friluftsrådets program, og har i det tidsrum udviklet sig fra primært at være et udtryk for strande med rent badevand til i dag at have beskyttelse af havmiljø som kernen i Blå Flag. På verdensplan er der 5000 Blå Flag-mærkede strande, og ordningen er i mange lande i vækst grundet sit stærke fokus på bæredygtighed og implementering af Verdensmål. I Danmark er udviklingen dog gået i modsat retning, hvilket blandt andet formentlig skyldes, at kendskabet til bæredygtighed som den primære værdi af Blå Flag både hos badegæster og politikere er minimalt.

Som et alternativ til badesteder, der ikke kan leve op til kriterierne i Blå Flag-ordningen, introducerede Friluftsrådet i 2018 mærkningsordningen Badepunkt. Et kvalitetsstempel der

flugter bedre med nordiske strande: Simple og uden mange faciliteter, men stadig med rent badevand og høj badesikkerhed. Badepunkt-ordningen er i vækst, men har potentiale til mere. Det samme har Vinterbadepunkt, som siden 2022 har været en permanent ordning for gode vinterbadesteder.

Friluftsrådet ønsker at udbrede kendskabet til bæredygtighedsaspektet hos befolkning og beslutningstagere i Blå Flag-programmet. Dels for at sikre ordningens fortsatte eksistens, dels med udgangspunkt i Friluftsrådets ønske om et styrket fokus på bæredygtighed i friluftsliv.

På den baggrund sætter Friluftsrådet i 2024 gang i en brandingstrategi af Blå Flag såvel som Badepunkt og Vinterbadepunkt.

BLÅ FLAG

153 strande i Danmark kunne i 2023 hejse det Blå Flag som et signal til gæsterne om, at her er rent badevand, god badesikkerhed og et særligt fokus på miljø og natur. Hertil kommer 15 havne, der med det Blå Flag signalerer højt serviceniveau og bæredygtighed.

BADEPUNKT

Badepunkt er en nordisk mærkningsordning for strande og badesøer, hvis særkende er simple badesteder med særlige natur-, kultur- eller friluftsoplevelser. Ordningen startede som et pilotprojekt i 2018. I 2023 blev 68 strande og badesøer udnævnt som Badepunkt.

VINTERBADEPUNKT

Vinterbadepunkt var i 2021-2022 et pilotprojekt, hvor tre strande og havne var med i udviklingen af den nye ordning. Vinterbadepunkt, som blandt andet signalerer sikkerhed for vinterbadere, er nu en permanent ordning, som i 2023/24 findes på 12 strande og havne i Danmark.

Øget tendens til projekter, hvor friluftsliv tænkes sammen med bæredygtighed

686 projekter har i 2023 fået tilskud fra Udlodningsmidler til Friluftsliv. Blandt disse er en række nytænkende projekter, der understøtter et bæredygtigt friluftsliv ved at kombinere mulighederne for friluftsliv med eksempelvis klimatilpasning eller naturgenopretning.

Udlodningsmidler til Friluftsliv støtter initiativer, der forbedrer mulighederne for befolkningens alsidige friluftsliv og naturforståelse. Friluftsliv handler for mange om respekt for naturen og bæredygtighed, men den forbrugskultur, som ofte er forbundet med friluftsliv, kan ende med at skade den natur, som udstyr og faciliteter skal give adgang til. I takt med at vi bliver flere naturbrugere, stiger behovet derfor for at understøtte et bæredygtigt friluftsliv.

I 2023 har Udlodningsmidler til Friluftsliv givet støtte til en række sammenhængende projekter, hvor tiltag for klimatilpasning, naturgenopretning, naturpleje, drikkevandssikring, skovrejsning og lignende samtænkes med nye muligheder for friluftsliv.

Eksempelvis i form af nye naturområder på tidligere landbrugsjord eller etablering af stenrev, der både forbedrer biodiversiteten og skaber nye muligheder for vandfriluftsliv.

"Klimaet og naturen er under pres, og det er derfor glædeligt, at vi i 2023 har kunnet støtte mange projekter, hvor ønsket om at øge mulighederne for friluftsliv har spillet sammen med hensynet til naturen og klimaet. Det kan forhåbentlig inspirere andre til at tænke i samme baner," siger Winni Grosbøll, direktør i Friluftsrådet.

Friluftsrådet har i 2023 haft øget fokus på bæredygtighed i de støttede projekter, blandt andet i form af en

inspirationsguide til, hvordan man som ansøger kan indtænke bæredygtighed i sit projekt. Derudover er der et krav om brug af certificeret træ ved støtte til større trækonstruktioner såsom madpakkehuse og badebroer.

Nat i Naturen er populært
Ud over støtte til projekter under de tre temaer Fysiske rammer for friluftsliv, Vandfriluftsliv og Børn og unges friluftsliv blev der i 2023 ydet støtte til 104 projekter under puljen Nat i Naturen.

Puljen har til formål at støtte afholdelse af åbne arrangementer, der skal få flere ud og opleve naturen, når mørket er faldet på. Puljen blev introduceret i 2022 og har i 2023 oplevet en betydelig stigning i antallet af ansøgninger. "Formålet med puljen er at åbne befolkningens øjne for, at friluftsliv også kan foregå i mørket. Vi er glade for, at så mange foreninger og andre arrangører har taget idéen til sig og afholdt arrangementer fra mørkevandringer til demokratiske bål samtaler, der på forskellig vis er med til at udbrede og nytænke friluftslivet," siger Winni Grosbøll.

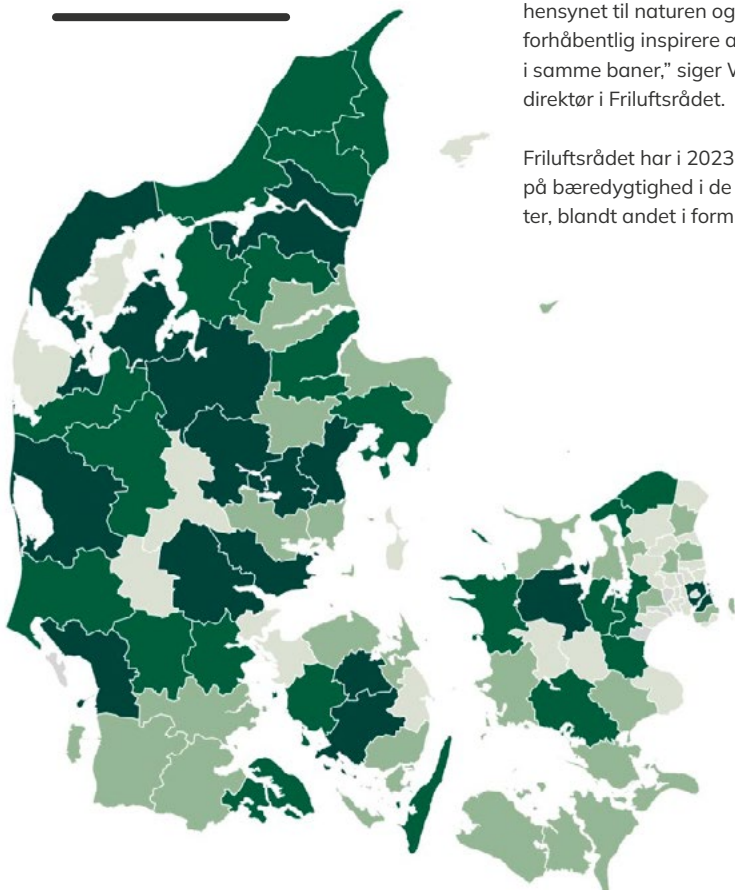
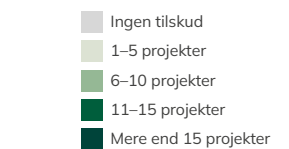
Få gode råd og sparring

Har du en idé til et projekt, og vil du gerne høre om mulighederne for støtte fra Udlodningsmidler til Friluftsliv, er du velkommen til at ringe eller skrive til Friluftsrådet. Friluftsrådet ligger inde med stor viden om forskellige typer af projekter og bidrager gerne med gode råd og sparring.

Der er også viden og inspiration at hente på Friluftsrådets hjemmeside friluftsradet.dk.

Uddelte midler i 2023

56 mio. kr. bevilget til
686 projekter fordelt på
92 kommuner ud af
1.042 behandlede ansøgninger.

Godt 130 deltagere var samlet til konferencen i Fællessalen på Christiansborg, hvor kommunerne præsenterede deres resultater fra projektet på stande. I forskellige paneler sad forskere, praktikere og politikere.

Naturfriske Damer er et forløb i Fredensborg med fokus på natur, bevægelse, sansning og afstresning, som henvender sig særligt til kvinder, der går meget hjemme i hverdagen. Forløbet er blevet udviklet af Fredensborg Kommune i samarbejde med Naturstyrelsen og lokale foreninger.

Naturfriske Fællesskaber afsluttet med konference

Med projektet Naturfriske Fællesskaber har Friluftsrådet sammen med Sund By Netværket sat fokus på naturens potentialer for folkesundheden.

"Vi ved, at naturen kan gøre os sundere." Sådan lød det fra forsker i sundhed og natur, Dorthe Varning, København Universitet, ved konferencen "Hvordan kan vi arbejde med sundhedsfremme i naturen?", der blev holdt på Christiansborg i oktober 2023. Konferencen markerede afslutningen på projektet Naturfriske Fællesskaber, som Friluftsrådet i samarbejde med Sund By Netværket har kørt fra efteråret 2021 til udgangen af 2023.

Projektet har haft som mål at hjælpe kommuner og friluftorganisationer med at lave udendørs, fællesskabende aktiviteter, der øger deltagernes mentale og fysiske

sundhed. Udgangspunktet blev taget i dokumenteret viden om, at frilftsaktiviteter bidrager til øget sundhed.

I 2023 har syv kommuner - Fredensborg, Varde, Tårnby, Aarhus, Odense, Helsingør og Skanderborg - deltaget i projektet. I Fredensborg, Varde og Skanderborg er der blevet gennemført forløb for borgere med sundhedsudfordringer.

Gennem afholdelse af tre workshops har projektet desuden bidraget til lokal kapacitetsopbygning i de deltagende kommuner i forhold til værdiskabende folkesundhedsindsatser med natur og friluftsliv. Og projektet har styrket den nationale kapacitetsopbygning på området, blandt andet gennem konferencen på Christiansborg og ved at udbygge et Naturfrisk Netværk for relevante forskere, politikere, ledere med flere. Netværket mødtes fire gange i 2023 og føres videre efter projektets afslutning.

Over 70.000 har deltaget i Nat i Naturen

"Når solen går ned, står en helt ny del af den danske natur op. Så pak tasken, sluk lyset og tag med ud i natten." Sådan lyder en opfordring fra kampagnen Nat i Naturen, som inviterer alle i Danmark ud for at opleve naturen, når det er mørkt. Den opfordring har ca. 71.000 fulgt den første weekend i september, hvor de tog ud på egen hånd eller til et af 130 arrangementer, som lokale aktører havde stablet på benene rundt om i hele landet.

Bag kampagnen står Friluftsrådet i samarbejde med Naturstyrelsen, Det Danske Spejderkorps og Ungdomsringen. Efter nogle pilotprojekter, blev kampagnen skudt i gang i 2023. Med støtte fra Spar Nord Fonden kører den videre til 2025. Herefter vil Nat i Naturen blive ført videre af partnerkredsen. Ambitionen er, at Nat i Naturen skal blive en årligt tilbagevendende begivenhed den første

weekend i september, og at særligt også naturuvante bliver inspireret til at komme ud og opleve natten.

Åben natten i naturen for alle

Et Nat i Naturen-arrangement, som havde særligt fokus på naturuvante, foregik i Naturpark Amager. Her samlede Naturstyrelsen i samarbejde med lokale foreninger 65 børn og voksne til at opleve naturen efter mørkets frembrud, lave mad og sove ude. Blandt deltagerne var Line Gummesen og hendes datter, Vilda på fire år, der sov ude for blot anden gang.

"Det har været virkelig fedt at være med til Nat i Naturen. Her er masser af andre børn, hyggeligt fællesskab, spændende aktiviteter, som bålhistorier, pandekagebagning og flagermussafari, og det giver trykthed at være fælles om at sove

ude, når man er naturuvant. Vilda og jeg er begejstrede for at opleve naturen på denne måde. Vi skal helt sikkert med igen til næste år, og vi glæder os allerede", siger Line Gummesen.

Natten er fyldt med oplevelser

Et mål bag Nat i Naturen er netop at formidle flere naturoplevelser om natten, da mange – og særligt børn – mangler helt basale naturoplevelser. For eksempel viser undersøgelser, at to ud af tre børn i Danmark aldrig har prøvet at overnatte i naturen, at 41% af de 2-15-årige ikke har været ude i mørke og se på stjernehimmelen, og at 38% af børnene ikke har været med til at tænde et bål/lave mad over bål i naturen.

Dertil kommer, at naturen er et magisk sted om natten. For eksempel er mange dyr nataktive, og kommer man ud, når solen går ned, kan man blandt andet opleve ræv, grævling, pindsvin og flagermus, som man ellers sjældent ser. Så det er vigtig naturformidling at komme ud om natten. Og det giver en helt særlig fællesskabsfølelse at komme ud om natten, når man går en tur sammen i mørket, sidder om et knitrende lejrbrål eller lytter til natuglens tuden.

Næste Nat i Naturen løber af stablen den 7.-8. september 2024.

MILLIONBEVILLING TIL NAT I NATUREN

Spar Nord Fonden støtter Nat i Naturen i 2023-2025 med 4,8 millioner kroner. Projektet er et samarbejde mellem Friluftsrådet, Ungdomsringen, Det Danske Spejderkorps, Danmarks Naturfredningsforening og Naturstyrelsen. Nat i Naturen er blevet afholdt som pilotprojekt i 2022.

Medlemmer af Friluftsrådet 2023

A-MEDLEMMER

4H
Biologiforbundet
BL - Danmarks Almene Boliger
BUPL, Børne og
Ungdomspædagogernes Landsforbund
Cyklistforbundet
Danhostel Danmarks Vandrerhjem
Danmarks civile Hundeførerforening
Danmarks Cykle Union
Danmarks Idrætsforbund
Danmarks Jægerforbund
Danmarks Kulturarvs Forening
Danmarks Skiforbund
Danmarks Sportsfiskerforbund
Dansk Amatørfiskerforening
Dansk Autocamper Forening
Dansk Automobil Sports Union
Dansk Cykelturisme
Dansk Frisbee Sports Union
Dansk Faldskærms Union
Dansk Falkejagt Klub
Dansk Firmaidrætsforbund
Dansk Forening for Rosport
Dansk Friluftsliv
Dansk Fritidsfiskerforbund
Dansk Golf Union
Dansk Hanggliding og Paragliding
Union
Dansk Islandshesteforening
Dansk Kano og Kajak Forbund
Dansk Krolf Union
Dansk Land-Rover Klub
Dansk Oplysnings Forbund
Dansk Orienterings-Forbund
Dansk Ornitologisk Forening
Dansk Ride Forbund
Dansk Sejlunion
Surf & SUP Danmark

Dansk Svæveflyver Union
Dansk Ungdoms Fællesråd
Dansk Vandrelaug
Danske Baptisters Spejderkorps
De Studerendes Vandrekulb
DGI
Danske Naturister
Danske Tursejlere
De Grønne Pigespejdere
De Gule Spejdere
Det Danske Spejderkorps
DK-Camp
Dyrenes Beskyttelse
Fri Natur Danmark
Frivilligt Dreng- og Pige- Forbund FDF
Folkeferie.dk
Haver til Maver
Haveselskabet
Havkajakroerne
KFUM-Spejderne i Danmark
Kolonihaveforbundet for Danmark
Kongelig Dansk Aeroklub
LandboUngdom
Landsforbundet DUI-Leg og Virke
Landsforeningen BIFROST
Landsforeningen Natur og Ungdom
Landsforeningen af Ungdomsskoleledere
Modelflyvning Danmark
Miljøbevægelsen NOAH
Naturvejledning Danmark
Sct. Georgs Gilderne i Danmark
Træsksibs Sammenslutningen
Ungdomsringen
Ungdomsskoleforeningen
Volleyball Danmark
WWF Verdensnaturfonden
Danmarks Fritidssejler Union
– nu fusioneret med Danske Tursejlere

B-MEDLEMMER

Danske Handicaporganisationer
Den Selvejende Institution Havhøst
Fiskeringen
Fonden for Randers Regnskov
Fugleværnsfonden
Hold Danmark Rent
Landsforeningen Praktisk Økologi
Outdoor Institute
Park- og Naturforvalterne
Nationalspark Skjoldungernes Land
Ringkøbing-Skjern Museum
Sagnlandet Lejre
Sammenslutningen af Danske
Småøer

Formænd i de lokale friluftsråd 2023

Vendsyssel

Thomas Elgaard Jensen, Danske Baptisters Spejderkorps

Nordvest

Hans Chr. Mikkelsen, Danmarks Jægerforbund

Himmerland-Aalborg

Karin Winther, Naturvejledning Danmark

Mette Artleth, Det Danske Spejderkorps

Limfjordsyd

Anni Juhl Jørgensen, Det Danske Spejderkorps

Østjylland

Eske Thøgersen, Natur og Ungdom

Midtvestjylland

Benny Pedersen, Danmarks civile Hundeførerforening

Søhøjlandet

Jan Karnøe, Danmarks Sportsfiskerforbund

Århus

Bugt Jens Peter Schou Nielsen, Danmarks Idræts-Forbund

Sydvestjylland

Hanne Voetmann, Det Danske Spejderkorps

Trekantområdet

Karl Aage Dahl, Sct. Georgsgilderne i Danmark

Sønderjylland Øst

Hans Jørgen Suadicani, Dansk Forening for Rosport

Fyn-nord

Per Arne Simonsen, KFUM-Spejderne i Danmark

Sydfyn

Michael Martin Jensen, Miljøorganisationen NOAH

Nordvestsjælland

Holger Christensen, Danmarks Jægerforbund

Roskilde

Lisbeth Maria Hansen, Dansk Islandshesteforening

Sydvestsjælland

Arne Kristensen, Dansk Orienterings-Forbund

Østsjælland

Aksel Leck Larsen, Dansk Kano og Kajak Forbund

Storstrøm

John Knudsen, Dansk Forening for Rosport

Nordsjælland

Poul Erik Pedersen, Det Danske Spejderkorps

Storkøbenhavn Nord

Gunnar Brüsich, Det Danske Spejderkorps

Storkøbenhavn Vest

Niels Egeberg, KFUM-Spejderne i Danmark

København

Martin Machado, DGI

Bornholm

Ingrid Tolstrup, Ungdomsringen

FRILUFTSRÅDETS REPRÆSENTATIONER

På friluftsradet.dk/repraesentationer kan du finde en liste over de politiske udvalg, råd, netværk og rådgivende organer inden for miljø og friluftsliv, som Friluftsrådet er repræsenteret i.

Friluftsrådet

Friluftsrådet
Scandiagade 13 · 2450 København SV
Tlf. +45 33 79 00 79 · fr@friluftsradet.dk
www.friluftsradet.dk